

Напрямок підготовки 0203 – філософія
спеціальність 6.020301; 7.030101; 8.030101 – філософія
Інститут філософської освіти і науки
Київ - 2010

Укладачі програми: докт. філос. наук, проф. Волинка Г. І.,
докт. філос. наук, проф. Мозгова Н. Г. **Рецензенти програми:**
докт. філос. наук, проф. Закович М. М.,
НПУ імені М.П. Драгоманова, проф. кафедри
культурології;
докт. філос. наук, проф. Савельєва М. Ю.,
Центр гуманітарної освіти НАН України,
проф. кафедри філософії науки та культурології. **Рекомендовано до друку** вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, протокол №4 від 10 грудня 2009 р.

© Волинка Г.І., Мозгова Н.Г., 2010

© НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА **Місце практики в професійній підготовці випускника.** Навчальна професійна, навчальна, виробнича педагогічна, асистентська педагогічна у ВНЗ і магістерська асистентська педагогічна у ВНЗ практики студентів Інституту філософської освіти і науки НПУ імені М.П. Драгоманова є необхідним етапом у підготовці майбутніх фахівців у сфері філософії для викладацької діяльності. Головною умовою підготовки до практики є успішне оволодіння студентами ІФОН знаннями з обраної спеціальності.

Протягом навчання в ІФОН студенти вивчають нормативні курси й спецкурси з філософії, беруть участь у спецсеминарах, які розкривають суттєвий зміст актуальних проблем певних дисциплін і надають систематичні педагогічні знання, а, крім того, прослуховують спецкурси з логіки, психології, риторики, методики використання технічних засобів навчання тощо. Основні навчальні посібники й методичні рекомендації щодо проведення практики студенти отримують і вивчають у процесі освоєння теоретичного матеріалу.

Мета педагогічної практики полягає в оволодінні студентами сучасними технологіями навчання, основами педагогічної діяльності та формування професійних рис особистості майбутнього викладача.

Проведення педагогічної практики має на меті забезпечити закріплення суттєвих теоретичних знань і досягнення наступних цілей:

1. Ознайомлення студентів безпосередньо у ході навчального процесу з основними формами, принципами і методами викладання філософських дисциплін, з передовим педагогічним досвідом і його практичним опануванням;
2. Набуття професійних якостей майбутнього викладача, які відповідають вимогам сучасного суспільства, а також формування особистих людських якостей фахівців;
3. Виховання у студентів творчого, дослідницького підходу до педагогічної, наукової й виховної діяльності;
4. Формування потреб у самоосвіті, самовихованні та підвищенні своєї кваліфікації;

Завдання практики. Під час проходження всіх видів практики студент-практикант повинен виконати наступні завдання:

1. Вивчення методичного досвіду й системи навчальної роботи у базі проведення практики (вузи I-II рівнів акредитації, або ВНЗ III-IV рівня акредитації), до яких на період практики прикріплюються студенти;

2. Ознайомлення з плануванням та організацією навчальних занять; оволодіння методикою організації та контролю роботи студентів (учнів) у навчальному процесі; опанування засобами і методами організації та контролю самостійної роботи студентів;

3. Оволодіння методикою підготовки до навчальних занять і методикою викладання навчального матеріалу шляхом відвідування лекцій викладачів-методистів, самостійного проведення навчальних занять під керівництвом та у присутності викладача-методиста;

4. Ознайомлення з розробкою навчальних завдань і матеріалів для поглибленої самостійної роботи студентів, що входять у систему методичного забезпечення навчального процесу.

Вміння студентів. Під час проходження всіх видів практики студент повинен оволодіти уміннями і навичками педагогічної діяльності.

1. Студент-практикант повинен вміти використовувати наукові принципи, методи і закони при підготовці й читанні лекцій і проведенні семінарських занять;

2. Він повинен вміти складати індивідуальний план, який включає ознайомлення з навчальним закладом, навчально-методичною роботою студентів (учнів), громадською роботою, проведення власних занять і заходів;

3. Студент-практикант повинен вміти завчасно готувати лекції, семінарські заняття, предметно аналізувати та узагальнювати навчальний матеріал, правильно оформляти конспект заняття, об'єктивно оцінювати виступи на заняттях студентів (учнів);

4. Студент-практикант повинен вміло працювати з науковою, навчальною і публіцистичною літературою, вдало підбирати літературні джерела до теми занять;

5. У процесі занять студент-практикант повинен вміти використовувати активні методи навчання: тренінги, діалог, дискусії, розв'язання проблемних питань тощо;

6. Студент повинен вміти практикувати під час занять тестування, ігри різних типів і видів. Вдало складати план занять, визначати мету, цільові завдання, підбирати ключові слова з теми заняття;

7. Студент-практикант під час проходження практики повинен вміти організувати і провести нестандартне заняття (круглий стіл, диспут, вікторина, колоквиум, конференцію тощо).

II. ВИДИ ТА ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ □ Відповідно до навчальних планів ІФОН, які затверджені Вченою радою, уведено наступний порядок проходження студентами практики відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, спеціаліста і магістра.

Студенти спеціальності «філософія» проходять наступні види практики:

бакалавр філософії:

- **навчальна професійна практика** з відривом від навчання (три тижні у четвертому семестрі – протягом травня);

- **навчальна практика** з відривом від навчання (шість тижнів у шостому семестрі протягом лютого – березня);

- **виробнича педагогічна практика** з відривом від навчання (шість тижнів у восьмому семестрі протягом лютого – березня);

спеціаліст філософії:

- **асистентська педагогічна у ВНЗ** з відривом від навчання (шість тижнів у дев'ятому семестрі протягом вересня – листопада);

магістр філософії:

- **магістерська практика. Асистентська педагогічна у ВНЗ** з відривом від навчання (п'ять тижнів у дев'ятому семестрі протягом вересня – листопада).

III. БАЗА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК – для навчальної професійної практики базою проходження є випускаюча кафедра ВНЗ, де навчаються студенти, які проходять практику;

- **для навчальної практики** базою проходження практики є наукові установи НАН України;

- **для виробничої педагогічної практики** базою проходження є вузи I-II рівня акредитації;

- **для асистентської педагогічної практики у ВНЗ** базою проходження практики є ВНЗ III-IV рівня акредитації;

- **для магістерської практики. Асистентської педагогічної у ВНЗ** базою проходження практики є ВНЗ III-IV рівня акредитації, де навчаються студенти, які проходять практику.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ Забезпечення успішного проведення практики різних видів передбачає виконання наступних заходів:

1. Кафедра філософії ІФОН повинна не пізніше як за півроку до початку проведення практики затвердити керівників-методистів для всіх студентів, що мають проходити практику. Водночас кафедра визначає бази практик, на яких кожен студент повинен проходити практику. Керівниками-методистами в ІФОН призначаються викладачі, які мають великий педагогічний досвід, високу кваліфікацію, вміють творчо передавати свою педагогічну майстерність студентам;

2. Керівник-методист разом зі студентом розробляє індивідуальний план-графік проведення практики, визначає теми семінарських занять і лекцій для взаємовідвідування з точним зазначенням дати і часу. Відповідальний за проведення практики на кафедрі подає індивідуальні плани-графіки керівникам практик на конкретних базах її проходження;

3. Перед початком практики проводиться настановча конференція, у якій беруть участь методисти ІФОН, завідувачі кафедр, керівники-методисти і студенти, і на якій конкретно обговорюються й вирішуються питання її проведення;

4. Загальний контроль за проходженням практики здійснює керівник практики кафедри, а індивідуальний контроль за ходом виконання програми практики – викладач-методист. Директорат Інституту, керівники практикою студентів певної спеціальності та завідувачі кафедр контролюють проведення педагогічної практики, застосовуючи всі необхідні засоби оперативного вирішення виявлених недоліків;

5. Для студентів обов'язковим є ведення щоденника, в якому фіксується зміст і всі види робіт, які виконував студент протягом її проходження. Записи в ньому ведуться щоденно і включають дані не лише про проведення та відвідування лекцій, а й про підготовку до них. Щоденник підписується студентом-практикантом і викладачем-методистом.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

1. По закінченню студентом проходження практики керівник-методист перевіряє щоденник, затверджує (попередньо) звіт і виставляє загальну оцінку. Кафедра обговорює звіти кожного студента і, за наявності необхідних результатів, затверджує їх. Студентам виставляється оцінка у заліковій книжці за навчальну професійну, навчальну, виробничу педагогічну практику у вузах I-II рівня акредитації, за асистентську педагогічну практику у ВНЗ та за магістерську практику, асистентську педагогічну у ВНЗ.

2. Підсумки педагогічної практики обговорюються на звітній конференції студентів у присутності керівництва Інституту, кафедр і викладачів, які брали участь у проведенні практики;

3. Завідувач кафедри через два тижні після закінчення студентами практики подають відповідну інформацію керівнику практики по Інституту. Інститутський керівник педагогічної практики готує загальний звіт про її проведення в Інституті й подає його на затвердження Вченою радою Інституту. Нормами оцінювання роботи студентів під час проходження практики слугує шкала ECTS.

Наведені форми контролю та обліку достатньо повно і всебічно охоплюють роботу студентів-практикантів, забезпечуючи своєчасне та якісне виконання всіх поставлених завдань, і виступають одним з головних чинників при визначенні підсумкової оцінки результатів педагогічної діяльності студента-практиканта.

Студенти, результати педагогічної практики яких визнано незадовільними, мають пройти її знову (за рішенням Вченої ради ІФОН) без відриву від процесу навчання.

VI. ЗМІСТ ПРАКТИК

6.1. **Навчальна професійна практика** проводиться без відриву від навчання протягом травня місяця, тобто три тижні у кінці четвертого семестру. Базою проходження є випускаюча кафедра того ВНЗ, де навчаються студенти, що проходять практику.

Мета практики полягає в ознайомленні з науково-дослідною та навчально-методичною роботою випускаючої кафедри ВНЗ (кафедри філософії ІФОН).

Завдання практики є наступними:

1. Ознайомлення з організацією навчально-методичного та навчально-виховного процесу, особливостями методичної роботи кафедри;
2. Відвідування лекцій, семінарських занять і консультацій викладачів кафедри;
3. Ознайомлення з організацією та системою виховної роботи кафедри, профспілковою й дозвіллевою роботою у студентських групах.

Зміст діяльності студентів-практикантів

Забезпечення успішного проведення навчальної професійної практики передбачає:

1. Складання студентом-практикантом індивідуального плану, який включає ознайомлення з науково-дослідною та навчально-методичною роботою кафедри, організацією та системою виховної, профспілкової роботи викладачів кафедри;
2. Ведення щоденника, в якому фіксується зміст і всі види робіт, які виконував студент (див. додаток 2);
3. Звіт про проходження навчальної професійної практики.

Форми звітності студентів про практику. Для студентів-практикантів обов'язковим є ведення щоденника, в якому фіксується зміст і всі види робіт, які виконував студент протягом її проходження. Записи у ньому ведуться щоденно і включають дані про всі види робіт. Щоденник підписується студентом-практикантом і викладачем-методистом.

Норми оцінювання роботи студентів під час практики. По закінченню студентом проходження практики керівник-методист перевіряє щоденник, затверджує (попередньо) звіт і виставляє загальну оцінку. Кафедра обговорює звіти кожного студента і, за наявності необхідних результатів, затверджує їх. Студентам виставляється оцінка в заліковій книжці. Нормами оцінювання роботи студентів під час проходження практики слугує шкала ECTS, згідно з якою робота студента-практиканта оцінюється за наступними критеріями:

№ п/п		Вид діяльності
Кількість балів		
1.		
Наявність індивідуального плану, який включає ознайомлення з науково-дослідною, навчальною та організаційною діяльністю наукових установ НАН України.		
2.		
Ведення щоденника, в якому фіксується зміст і всі види робіт, які виконував студент-практикант.		
0 - 40		
3.		
Наявність звіту про проходження навчальної професійної практики.		
0 - 30		

6.2. Навчальна практика проводиться без відриву від навчання протягом лютого – березня місяця, тобто шість тижнів на початку шостого семестру. Базою проходження є наукові установи НАН України.

Мета практики полягає в ознайомленні з науково-дослідною роботою наукових установ НАН України.

Завдання практики є наступними:

1. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи відділів наукових установ НАН України;
2. Ознайомлення з тематикою наукових досліджень відділів;
3. Ознайомлення з тематикою кандидатських і докторських дисертацій, що виконуються і рекомендуються для захисту;
4. Знайомство з процесом видавничої діяльності при підготовці збірників наукових праць і часописів;
5. Вивчення інформаційних можливостей бібліотек при наукових установах НАН України для написання бакалаврських робіт та подальшої наукової роботи.

Зміст діяльності студентів-практикантів. Забезпечення успішного проведення навчальної практики передбачає:

1. Ознайомлення з базою практики (історією, структурою, напрямками досліджень, науковою бібліотекою);
2. Відвідування засідань відділів, відвідування засідань Вчених рад;
3. Вивчення досвіду науковців у галузі застосування головних методів дослідження;
4. Обговорення з науковцями перспектив бакалаврських робіт студентів-практикантів;
5. Вивчення фондів бібліотек при наукових установах НАН України;
6. Складання списку джерел та літератури до бакалаврських робіт;
7. Складання плану-проспекту бакалаврської роботи та обговорення його з керівником практики та науковцями;
8. Підготовка студентами-практикантами наукових тез (статті) та виступу на звітну

наукову конференцію.

Форма звітності студента про практику.

Для студентів-практикантів обов'язковим є ведення щоденника (див. додаток 2), в якому фіксується зміст і всі види робіт, які виконував студент протягом її проходження. Записи в ньому ведуться щоденно і включають дані про всі види робіт. Щоденник підписується студентом-практикантом і викладачем-методистом.

Норми оцінювання роботи студентів під час практики. По закінченню студентом проходження практики керівник-методист перевіряє щоденник, затверджує (попередньо) звіт і виставляє загальну оцінку. Кафедра обговорює звіти кожного студента і, за наявності необхідних результатів, затверджує їх. Студентам виставляється оцінка у заліковій книжці. Нормами оцінювання роботи студентів під час проходження практики слугує шкала ECTS, згідно з якою робота студента-практиканта оцінюється за наступними критеріями:

№ п/ч	Вид діяльності
1.	Кількість балів
2.	Наявність індивідуального плану, який включає ознайомлення зі структурою та організацією підприємства, в якому проходить практику.
3.	Ведення щоденника, в якому кожного дня фіксується зміст і всі види робіт, які виконувались.
4.	Складання списку джерел та літератури до бакалаврських робіт на основі вивчення фактичного матеріалу.
5.	Складання плану-проспекту бакалаврської роботи та обговорення його з керівником практики.
6.	Підготовка наукових тез (статей) та виступу на звітну наукову конференцію.
	Наявність звіту про проходження навчальної практики.

6.3. Виробнича педагогічна практика проводиться з відривом від навчання протягом лютого – березня місяця, тобто шість тижнів на початку восьмого семестру. Базою проходження є вузи I - II рівнів акредитації.

Мета практики – вивчення організації і методики проведення навчального процесу, планування навчальних занять, стану викладання філософії та філософських дисциплін, досвіду роботи викладача (вчителя).

Завданням практики є наступними:

1. Використання теоретичних знань у процесі педагогічної діяльності;
2. Оволодіння уміннями і навичками педагогічної діяльності;
3. Вивчення методичного досвіду й системи навчальної роботи вузу I -II рівнів акредитації;
4. Оволодіння методикою підготовки до навчальних занять і методикою викладання навчального матеріалу шляхом відвідування лекцій викладачів (вчителів);
5. Оволодіння методикою самостійного проведення навчальних занять під керівництвом

та у присутності викладача-методиста.

Зміст діяльності студентів-практикантів:

1. Студент-практикант має скласти індивідуальний план, який включає ознайомлення з навчальним закладом, навчально-методичною роботою студентів (учнів), громадською роботою, проведення власних занять і заходів;
2. Студент-практикант повинен завчасно готувати уроки, лекції, семінарські заняття, предметно аналізувати та узагальнювати навчальний матеріал, правильно оформляти конспекти занять, об'єктивно оцінювати виступи на заняттях студентів;
3. Студент-практикант повинен вміло працювати з науковою, навчальною і публіцистичною літературою, вдало підбирати літературні джерела до теми занять;
4. У процесі занять студент має використовувати активні методи навчання: тренінги, діалог, дискусії, розв'язання проблемних питань тощо;
5. Під час занять студент має практикувати тестування, ігри різних типів і видів. Вдало складати план занять, визначати мету, цільові завдання, підбирати ключові слова до теми занять;
6. Студент під час проходження практики повинен виконувати навантаження викладача, а також організувати і провести нестандартне заняття (круглий стіл, диспут, вікторина, колоквиум, конференцію тощо).
7. Під час проходження практики студент повинен прочитати 2-3 лекції, провести 1-2 семінарських занять і 1 нестандартне заняття;
8. Теми занять для студентів-практикантів визначаються викладачем, який керує педагогічною практикою студента. Плани і конспекти занять, складені студентом, обов'язково узгоджуються з викладачем-куратором практики;
9. Студент-практикант повинен відвідати і проаналізувати заняття усіх своїх колег, які проходять з ним практику. Обов'язково відвідати декілька занять викладача-куратора з метою ознайомлення з його досвідом викладання. Важливо взяти участь в обговоренні відвіданих занять з метою визначення їх якості;
10. Проведення нетрадиційного заняття потребує відповідної підготовки і тому на початку педагогічної практики студентом разом із викладачем-куратором необхідно заздалегідь вирішити, яке нетрадиційне заняття слід провести, визначити його тему, скласти план проведення;
11. Студент під час проходження педагогічної практики закріплюється за певною групою і працює з викладачем-куратором, бере участь в організації різних педагогічних заходів, узагальнюючи і засвоюючи цей досвід для використання його у подальшій своїй педагогічній діяльності.

Форми звітності студента про практику.

□□□□ Звітний пакет документів

Протягом проходження педагогічної практики студенту потрібно оформити пакет документів, який повинен бути представлений за тиждень до звіту на кафедрі та проведення підсумкової конференції.

Пакет документів включає:

- 1) щоденник педагогічної практики;
- 2) конспекти занять, аналіз занять, відвіданих у своїх колег;
- 3) розгорнутий план проведеного нетрадиційного заняття;
- 4) дидактичний матеріал, який використовувався у підготовці до занять;

- 5) звіт про проходження педагогічної практики;
- 6) характеристика з навчального закладу;
- 7) звіт про виконання завдань кафедр педагогіки та психології;
- 8) індивідуальний план роботи студента.

У процесі проходження педагогічної практики студент повинен вивчити кращий досвід викладання, оволодіти методикою аналізу і узагальнення педагогічного досвіду викладачів навчального закладу і досвіду своїх одногрупників з метою підвищення власної педагогічної майстерності у майбутньому.

Норми оцінювання роботи студентів під час практики. По закінченню студентом проходження практики керівник-методист перевіряє щоденник, затверджує (попередньо) звіт і виставляє загальну оцінку. Кафедра обговорює звіти кожного студента і, за наявності необхідних результатів, затверджує їх. Студентам виставляється оцінка у заліковій книжці. Нормами оцінювання роботи студентів під час проходження практики слугує шкала ECTS, згідно з якою студент оцінюється за наступними критеріями:

№ п/ч	Вид діяльності
Кількість балів	
1.	Наявність індивідуального плану роботи, який вк
2.	Ведення щоденника, в якому ко
3.	Конспекти занять та аналіз занять, відвіданих у св
0 - 15	Тексти лекцій (1-2), методичні розробки семінарськ
0 - 40	Наявність дидактичного матеріалу, який використо
0 - 5	Наявність звіту про виконання завдань кафедр пед
0 - 10	Наявність звіту про проходжен
7.	Наявність звіту про проходжен

6.4. Асистентська педагогічна практика у ВНЗ проводиться з відривом від навчання протягом вересня – листопада, тобто шість тижнів у дев'ятому семестрі. Базою проходження є ВНЗ III - IV рівня акредитації.

Мета практики – закріплення суттєвих теоретичних знань і набуття професійних якостей майбутнього викладача, які відповідають вимогам сучасного суспільства, а також формування особистих людських якостей фахівців.

Завдання практики є наступними:

1. Ознайомлення студентів безпосередньо у ході навчального процесу з основними формами, принципами і методами викладання філософських дисциплін, з передовим педагогічним досвідом і його практичним опануванням;
2. Вивчення методичного досвіду й системи навчальної роботи кафедри і викладача-методиста, до яких на період практики прикріплюються студент;
3. Ознайомлення з плануванням та організацією навчальних занять та оволодіння методикою організації та контролю роботи студентів у навчальному процесі;

4. Опанування засобів і методів організації та контролю самостійної роботи студентів;
5. Оволодіння методикою підготовки до навчальних занять і методикою викладання навчального матеріалу шляхом відвідування лекцій викладачів, самостійного проведення навчальних занять під керівництвом та у присутності викладача-методиста;
6. Участь у розробці навчальних завдань і матеріалів для поглибленої самостійної роботи студентів, що входять у систему методичного забезпечення навчального процесу.

Зміст діяльності студентів-практикантів:

1. Студенти-практиканти знайомляться з організацією навчально-методичної та навчально-виховної роботи;
2. Студент-практикант повинен відвідати і проаналізувати заняття усіх інших студентів, які проходять з ним практику, приймати участь у їх рецензуванні; Важливо взяти участь в обговоренні відвіданих занять з метою визначення їх якості;
3. Студент-практикант повинен обов'язково відвідати декілька занять викладача даної дисципліни з метою ознайомлення з його досвідом викладання.
4. Студенти-практиканти самостійно читають лекції (1-2 лекції), проводять семінарські заняття (1-2 заняття). Під час практики відбувається повне залучення студентів до навчального процесу, вони проводять консультації та ведуть навчально-методичну роботу;
5. Тексти лекцій обсягом 20-29 сторінок машинопису та методичні розробки семінарських занять подаються на перевірку керівникові практики, тільки після цього студент допускається до читання лекцій і проведення семінарських занять;
6. На залікових лекціях присутні викладачі-методисти кафедри і студенти. По закінченні лекції, семінарського заняття відбувається їх обговорення, в якому беруть участь всі присутні. Під час обговорення висловлюються зауваження теоретичного й методичного характеру, відзначаються позитивні й негативні аспекти занять. Хід обговорення фіксується у протоколі, який додається до матеріалів практики;
7. Під час проходження асистентської практики студент має ознайомитись з організацією та системою виховної роботи кафедри, Інституту, профспілковою й дозвіллевою роботою у студентських групах;
8. Виховна робота передбачає участь студентів у виховній роботі тих груп, де проходить практика, шляхом проведення різних заходів, таких як дискусії, колоквиуми щодо сучасних проблем суспільного життя, проведенням культмасових заходів тощо.

Форми звітності студента про практику.

□□□□ Звітний пакет документів.

Протягом проходження асистентської практики студенту потрібно оформити пакет документів, який повинен бути представлений за тиждень до звіту на кафедрі та проведення підсумкової конференції.

Пакет документів включає:

- 1) індивідуальний план-графік асистентської практики студента (див. додаток 1);
- 2) щоденник асистентської практики (див. додаток 2);
- 3) конспекти занять, аналіз занять, відвіданих у своїх колег;
- 4) тексти прочитаних лекцій;
- 5) методичні розробки проведених семінарських занять;
- 6) протокол обговорення лекції (семінарського заняття) студента-практиканта (див.

додаток 3);

- 7) розгорнутий план проведеного нетрадиційного заняття;
- 8) дидактичний матеріал, який використовувався у підготовці до лекцій та семінарських занять;
- 9) розгорнутий план проведеного виховного заходу;
- 10) звіт про проходження асистентської практики (див. додаток 4).

У процесі проходження асистентської практики студент повинен вивчити кращий досвід викладання, оволодіти методикою аналізу і узагальнення педагогічного досвіду викладачів навчального закладу і досвіду своїх одногрупників з метою підвищення власної педагогічної майстерності у майбутньому.

□□ **Норми оцінювання роботи студентів під час практики.** По закінченню студентом проходження практики керівник-методист перевіряє весь пакет документів, затверджує (попередньо) звіт і виставляє загальну оцінку. Кафедра обговорює звіти кожного студента і, за наявності необхідних результатів, затверджує їх. Студентам виставляється оцінка у заліковій книжці. Нормами оцінювання роботи студентів під час проходження практики слугує шкала ECTS, згідно з якою студент оцінюється за наступними критеріями:

№ п/ч	Вид діяльності
Кількість балів	
1.	Наявність індивідуального плану-графіка роботи, який розроблено заздалегідь
0 - 10	
2.	Ведення щоденника, в якому кожен день фіксується виконана робота
3.	Конспекти занять, аналіз занять, відвіданих у своїх навчальних закладах
0 - 15	
4.	Тексти лекцій (1-2), методичні розробки семінарських занять
5.	Протоколи обговорення лекцій (семинарських занять)
6.	Наявність дидактичного матеріалу, який використовувався у підготовці до занять
0 - 10	
7.	Наявність звіту про проходження асистентської практики
0 - 10	

6. 5. Магістерська практика. Асистентська педагогічна у ВНЗ проводиться з відривом від навчання протягом вересня – листопада, тобто шість тижнів у дев'ятому семестрі. Базою проходження є ВНЗ III - IV рівня акредитації.

□ **Мета практики** – закріплення суттєвих теоретичних знань і набуття професійних якостей майбутнього викладача, які відповідають вимогам сучасного суспільства, а також формування особистих людських якостей фахівців.

Завдання практики є наступними:

1. Ознайомлення студентів безпосередньо у ході навчального процесу з основними формами, принципами і методами викладання філософських дисциплін, з передовим педагогічним досвідом і його практичним опануванням;
2. Вивчення методичного досвіду й системи навчальної роботи кафедри і

викладача-методиста, до яких на період практики прикріплюються студент;

3. Ознайомлення з плануванням та організацією навчальних занять та оволодіння методикою організації та контролю роботи студентів у навчальному процесі;

4. Опанування засобів і методів організації та контролю самостійної роботи студентів;

5. Оволодіння методикою підготовки до навчальних занять і методикою викладання навчального матеріалу шляхом відвідування лекцій викладачів, самостійного проведення навчальних занять під керівництвом та у присутності викладача-методиста;

6. Участь у розробці навчальних завдань і матеріалів для поглибленої самостійної роботи студентів, що входять у систему методичного забезпечення навчального процесу.

Зміст діяльності студентів-практикантів:

□□□□ Навчальна робота

1. Зміст практики складається з навчальної, науково-дослідної й виховної роботи;

2. Студенти-практиканти під керівництвом викладача-методиста знайомляться з організацією навчально-методичного та виховного процесу, особливостями методичної роботи;

3. Студент-практикант повинен відвідувати лекції, семінарські заняття і консультації керівника-методиста, відвідувати лекції і семінарські заняття, які проводять колеги, а також приймати участь у їх рецензуванні;

4. Студенти самостійно читають лекції (1-2 лекції), проводять семінарські заняття (1-2 заняття). Під час практики відбувається повне залучення студентів до навчального процесу: вони проводять також консультації, ведуть навчально-методичну роботу;

5. Тексти лекцій обсягом 20-29 сторінок машинопису та методичні розробки семінарських занять подаються на перевірку керівникові практики, тільки після цього студент допускається до читання лекцій і проведення семінарських занять;

6. На залікових лекціях присутні викладачі-методисти кафедри і студенти. По закінченні лекції, семінарського заняття відбувається їх обговорення, в якому беруть участь всі присутні. Під час обговорення висловлюються зауваження теоретичного й методичного характеру, відзначаються позитивні й негативні аспекти занять, звертається увага на методику використання наочних та інших засобів активізації

навчального процесу. Хід обговорення фіксується у протоколі, який додається до матеріалів практики;

Науково-дослідна робота

7. Використання наукових принципів, методів і законів при підготовці й читанні лекцій і проведенні семінарських занять;

8. Допомога студентам молодших курсів у підготовці доповідей, тез і рефератів;

9. Підготовка й проведення студентських наукових конференцій та підготовка доповідей на засіданні наукових гуртків, проблемних груп.

Виховна робота

10. Під час проходження викладацької практики студент має ознайомитись з організацією та системою виховної роботи кафедри, Інституту, профспілковою й дозвіллевою роботою у студентських групах;

11. Виховна робота передбачає участь студентів у виховній роботі тих груп, де проходить практика, шляхом проведення різних заходів, таких як дискусії, колоквіуми щодо сучасних проблем суспільного життя, проведенням культмасових заходів тощо.

Форми звітності студента про практику.

Звітний пакет документів

Протягом проходження викладацької практики студенту потрібно оформити пакет документів, який повинен бути представлений за тиждень до звіту на кафедрі та проведення підсумкової конференції.

Пакет документів включає:

- 1) індивідуальний план-графік асистентської практики студента (див. додаток 1);
- 2) щоденник асистентської практики (див. додаток 2);
- 3) конспекти занять, аналіз занять, відвіданих у своїх колег;
- 4) тексти прочитаних лекцій;
- 5) методичні розробки проведених семінарських занять;
- 6) протокол обговорення лекції (семінарського заняття) студента (див. додаток 3);
- 7) розгорнутий план проведеного нетрадиційного заняття;
- 8) дидактичний матеріал, який використовувався у підготовці до занять;
- 9) звіт про проходження асистентської практики (див. додаток 4).

У процесі проходження асистентської практики студент повинен вивчити кращий досвід викладання, оволодіти методикою аналізу і узагальнення педагогічного досвіду викладачів навчального закладу і досвіду своїх одногрупників з метою підвищення власної педагогічної майстерності у майбутньому.

Норми оцінювання роботи студентів під час практики. По закінченню студентом проходження практики керівник-методист перевіряє щоденник, затверджує (попередньо) звіт і виставляє загальну оцінку. Кафедра обговорює звіти кожного студента і, за наявності необхідних результатів, затверджує їх. Студентам виставляється оцінка у заліковій книжці. Нормами оцінювання роботи студентів під час проходження практики слугує шкала ECTS, згідно з якою студент оцінюється за наступними критеріями:

№ п/ч	Вид діяльності	Кількість балів
1.	Наявність індивідуального плану-графіка роботи, я	
0 - 10		
2.	Ведення щоденника, в якому кожному дня фіксуєть	
3.	Конспекти занять, аналіз, рецензії 15 занять, відвідан	
4.	Тексти лекцій (1-2), методичні розробки семінарськ	
0 - 30		
5.	Протоколи обговорення лекцій (семінарських занят	
6.	Наявність дидактичного матеріалу, який використо	
7.	Розгорнутий план проведення засідання наукового	
0 - 10		
8.	Наявність звіту про проходження асистентської пра	

ДОДАТОК 1

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН-ГРАФІК

педагогічної практики студента V курсу

Інституту філософської освіти і науки

Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,

кафедри філософії

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник-методист

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Дата	Тема заняття	Вид заняття (ле
Час про-ведення		

I. Активна педагогічна практика

II. Пасивна педагогічна практика

III. Науково-дослідна робота

IV. Виховна робота

ДОДАТОК 2

ЩОДЕННИК

педагогічної практики студента V курсу

Інституту філософської освіти і науки

Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
денної (заочної) форми навчання

(прізвище, ім'я, по батькові)

Період практики _____

Місце проходження практики _____

Керівник-методист _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Дата		
Вид роботи	Примітка	
Підпис		
1	2	3

Підпис студента-практиканта _____

Підпис керівника-методиста _____

ДОДАТОК 3
ПРОТОКОЛ
обговорення лекції (семінарського заняття)
студента-практиканта V курсу
Інституту філософської освіти і науки
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, проведеної
(ного)

в _____ групі (курс), дата _____

1. Власний аналіз студента-практиканта своєї лекції чи семінарського заняття

2. Виступи студентів-практикантів, які відвідували заняття

3. Аналіз проведення заняття керівником-методистом

4. Пояснення студента-практиканта з приводу зроблених зауважень

5. Оцінка керівником-методистом проведеного заняття

Підпис студента-практиканта _____

Підпис керівника-методиста _____

ДОДАТОК 4

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова Інститут
філософської освіти і науки
кафедри філософії
ЗВІТ
про проходження асистентської практики студентом V курсу _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

У період від _____ до _____ «_____» 200__ р.

я проходив(ла) асистентську практику на

(інститут, вищий навчальний заклад)

Керівник-методист _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

За період практики я виконував(ла) такі види робіт:

1. Пасивна педагогічна практика:

№ з/п

Тема лекції, семінарського заняття

Прізвище, ім'я

1

2

3

2. Активна педагогічна практика:

№ з/п

Тема лекцій, семінарського заняття

Вищий навчальний заклад, інститут

Дата проведення

Оцінка

Підпис керівника-методиста

1

2

3

3. Науково-дослідна робота:

№ з/п

Зміст роботи

Вищий навчальний заклад, інститут

Дата проведення

Підпис керівника-методиста

1

2

3

4. Виховна робота:

№ з/п

Зміст роботи

Вищий навчальний заклад

Підпис керівника-методиста

1

2

3

Рекомендації щодо якісного поліпшення організації та проведення асистентської практики студентів:

1. Позитивні моменти, елементи організації та змісту практики.
2. Негативні моменти, недоліки щодо організації й змісту практики.
3. Побажання студента-практиканта щодо поліпшення практики.

Дата _____

Підпис студента-практиканта _____

Підпис керівника-методиста _____

Затверджено на засіданні кафедри _____

Оцінка практики _____

Протокол № _____